

O b s a h

	Str.
I. JAZYK A JAZYKOVĚDA	5
A. J a z y k	5
1. Jazyk jako systém	6
2. Znakový charakter jazyka	6
3. Jazyk a promluva	9
4. Jazykové roviny a jejich hierarchie	10
5. Jazyk jako nástroj dorozumívání	12
6. Jazyk a mimojazyková skutečnost	12
7. Jazyk a myšlení	13
8. Ekonomie jazyka	13
9. Územní a sociální rozrůzněnost jazyka	14
10. Jazyk mluvený a jazyk psaný	15
11. Jazyk a metajazyk	16
B. M e t o d y z k o u m á n í j a z y k ú . . .	16
1. Diachronie a synchronie	16
2. Srovnávací a obecná jazykověda	20
3. Popisná a normativní jazykověda	21
4. Vědecké a praktické cíle jazykovědy	22
C. J a z y k o v ě d n ē d i s c i p l í n y . . .	23
1. Fonetika a fonologie	23
1.1. Fonetika	25
1.2. Fonologie	27
2. Morfologie a syntax	30
2.1. Předmět studia morfologie a syntaxe . . .	30
2.2. Morfologie	31
2.3. Syntax	35
3. Lexikologie a sémantika	38
3.1. Lexikologie	39
3.2. Lexikografie	41
3.3. Sémantika	42
3.4. Onomastika	46

4. Dialektologie a jazykový zeměpis	46
4.1. Dialektologie	46
4.2. Jazykový zeměpis	46
5. Stylistika	47
D. Vztah lingvistiky k jiným vědním oborům	48
 II. KLASIFIKACE JAZYKŮ	50
A. Genealogická klasifikace	50
1. Indoevropské jazyky	51
2. Kavkazské jazyky	55
3. Uralské jazyky	55
4. Altajské jazyky	55
5. Tibetočínské jazyky	55
6. Semitohamitské jazyky	56
7. Americké jazyky	56
B. Morfológická klasifikace	56
1. Isolační typ	57
2. Aglutinační typ	58
3. Flexívni typ	59
 III. LATINA A ROMÁNSKÉ JAZYKY	62
1. Jazyková situace na Apeninském poloostrově v době formování latiny	62
2. Archaická latina	64
3. Latina klasická	65
4. Lidová latina	66
4.1. Vymezení pojmu	66
4.2. Latina pozdní a latina středověká	67
4.3. Charakteristické rysy lidové latiny	67
4.3.1. Fonetika	67
4.3.2. Morfologie	72

4.3.3. Syntax	75
4.3.4. Slovní zásoba	76
4.4. Zdroje poznání lidové latiny	78
4.4.1. Prameny antické	78
4.4.2. Novodobé zdroje poznání lidové latiny	82
 IV. VZNIK ROMÁNSKÝCH JAZYKŮ	86
1. Rozšíření latiny za hranice Latia	86
2. Romanizace	88
3. Diferenciace lidové latiny	90
3.1. Jazykově-etnická situace v romanizovaných oblastech	90
3.2. Substrát, superstrát, adstrát	92
4. Jednota a diferencovanost lidové latiny	93
5. Vliv superstrátových (adstrátových) jazyků na diferenciaci lidové latiny	95
5.1. Germánské vpády a vliv germánských jazyků	95
5.2. Vliv jazyků slovanských	99
5.3. Vliv arabštiny	100
5.4. Zmenšení území Románie	101
5.5. Vyvrácení římského impéria	101
6. Některé aspekty diferenciace lidové latiny	101
6.1. Fonologický systém	101
6.2. Morfologie a syntax	107
6.3. Slovní zásoba	111
7. Chronologie vzniku románských jazyků	113
 V. ROMÁNSKÉ JAZYKY	115
1. Dělení románských jazyků	115
2. Románské jazyky a jejich dialekty	115
2.1. Rumunština	116
2.2. Dalmatština	116
2.3. Italština	117
2.4. Sardština	119

2.5. Rétorománština	119
2.6. Francouzština	120
2.7. Okcitánština	123
2.8. Katalánština	125
2.9. Španělština	127
2.10. Portugalština	128
3. Rozšíření románských jazyků mimo oblast	
původní Románie	129
3.1. Španělština	130
3.2. Portugalština	131
3.3. Francouzština	131
VI. PŘEHLED VÝVOJE JAZYKOVĚDY SE ZVLÁŠTNÍM ZŘEDELEM	
K JAZYKOVĚDĚ ROMÁNSKÉ	133
A. Předvědecká lingvistika	133
1. Starověk	133
2. Středověk	134
3. Renesance	135
4. 17. století	136
5. 18. století	137
6. Výsledky, k nimž dospěla předvědecká lingvistika	138
B. Vědecká lingvistika	139
1. Podmínky vzniku vědecké jazykovědy	139
2. Historicko-srovnávací metoda v jazykovědě	140
3. Pozitivismus v lingvistice	144
4. Výsledky jazykovědného bádání v 19. stol. .	149
5. Jazykověda ve 20. století	149
5.1. Diachronicky zaměřená lingvistika . .	150
5.1.1. Psychologická lingvistika	150
5.1.2. Idealistická škola	151
5.1.3. Neolingvistická škola italská .	153
5.1.4. Španělská lingvistická škola . .	153
5.1.5. Sociologická škola francouzská	154
5.1.6. Jazykový zeměpis	155

5.1.7. Wörter und Sachen	156
5.1.8. Rumunská jazykověda	156
5.2. Strukturalistická jazykověda	157
5.2.1. Ferdinand de Saussure a ženevská škola	157
5.2.2. Pražská škola	159
5.2.3. Kodaňská škola	160
5.2.4. Americký strukturalismus	162
5.2.5. Vzájemné ovlivňování evropského a amerického strukturalismu	166
5.2.6. Strukturalismus v sémantice	166
Literatura	168

